140008852

Lelystad, 25-03-2014.

Gemeente Lelystad
Ingekomen
27 MRT 2014
GRF | Kopie aan: J. van de Hee

Betreft: Burgerinitiatief.

Geachte voorzitter van de Raad,

De initiatiefnemers willen u verzoeken om het volgende burgerinitiatief aan de Raad voor te leggen:

Om in Lelystad de buurtrechten te erkennen en te hanteren bij actieve georganiseerde bewonersgroepen.

De buurtrechten houden in:

1. Het recht om uit te dagen.
2. Het recht op maatschappelijk vastgoed.
3. Het recht op buurtplanning.

Dit initiatief is een vervolg op de in de vergadering van 28 januari agendapunt 8, initiatiefvoorstel De Gemeente doet mee, is aangenomen.

Met een zich steeds verder terugtrekkende overheid en met de insteek dat burger meer moeten gaan participeren in de maatschappij vinden de initiatiefnemers het van belang om deze rechten toe te kennen.

Door toekenning van deze rechten is het mogelijk dat actieve georganiseerde bewonersgroepen bijvoorbeeld een bewonersbedrijf of buurtbedrijf kunnen gaan realiseren.

Als de raad dit initiatief ondersteunt en de gemeente mee wil werken kan dit op de midden lange en langere termijn een behoorlijke besparing opleveren.

Voorbeeld:

Er wordt door een actieve bewonersgroep een bewonersbedrijf in hun wijk opgericht.

Na 3 jaar is dit een goed lopend bedrijf. Dan is er een besparing mogelijk voor de gemeente.

Deze besparing kan bestaan uit:

1. De gemeente hoeft dan maar minimaal in deze wijk te investeren, omdat de winst uit het bewonersbedrijf terugvloeit in de wijk. Dit is een voorwaarde voor het bewonersbedrijf.
2. De wijk zal er netter uitzien doordat de actieve bewoners hun medebewoners zullen aanspreken als zij iets doen dat slecht is voor de wijk.
3. Er kan een wijkeconomie ontstaan. Hierdoor kunnen bewoners vlotter aan het werk dicht in de buurt en zo doorstromen naar de arbeidsmarkt.
4. Er kan een betere sociale cohesie ontstaan in deze wijk.

De besparing kan de gemeente dan inzetten op andere prioriteiten zoals bijvoorbeeld de zorg.

Er zijn 2 bijlagen toegevoegd, namelijk over de buurtrechten en over het bewonersbedrijf.

In afwachting op uw reactie.

Met vriendelijke groet,

Mevr. E. van der Kleij.
Galjoen 04-26
8243 NC Lelystad

Dhr. A.W.A. Wennekes.
De Stelling 12-52
8232 EG Lelystad

Dhr. R. Zuiverloon.
Voorstraat 416
8226 KE Lelystad

Wat zijn buurtrechten en waarom willen we ze?

Het LSA pleit voor een pakket aan buurtrechten en stimuleringsmaatregelen. Met de buurtrechten krijgen burgers meer zeggenschap over hun directe leefomgeving. De stimuleringsmaatregelen ondersteunen en stimuleren initiatieven.

Buurtrechten en andere stimuleringsmaatregelen
Sinds de jaren '70 is er steeds meer macht en invloed komen liggen bij de overheid en grote (commerciële) instellingen en steeds minder bij individuen en gemeenschappen. Deze veranderingen gingen samen met een groeiende verzorgingsstaat waarin mensen konden rekenen op de hulp en steun van de overheid.

Dit ging lang goed, al zorgde het er wel voor dat burgers steeds meer consumenten werden van de overheid. Veel moeilijkheden in buurten werden door professionals opgelost en niet door bewoners zelf. Het LSA (Landelijk Samenwerkingsverband Actieve bewoners) gelooft in de kracht van actieve burgers. We zijn al 25 jaar een vereniging van en voor bewoners uit stadswijken die zich op vrijwillige basis inzetten om hun buurt sterk en leefbaar te maken. En al 25 jaar zien we dat deze bewoners veel obstakels moeten overwinnen om die positieve veranderingen tot stand te brengen. Vaak zit die tegenwerking in logge besluitvorming, bureaucratie of zelfs ambtelijke onwil.

Nu de overheid veel moet bezuinigen en er steeds duidelijker en meer wordt ingezet op burgerkracht en burgerverantwoordelijkheid zien ook overheden zelf dat de verhoudingen scheef zijn. Natuurlijk is het raar dat bewoners uit een wijk lijdzaam moeten toezien hoe hun buurthuizen wegbezuinigd worden, terwijl ze het zelf zouden willen en kunnen overnemen. Natuurlijk is het vreemd dat bewoners moeten betalen voor een slecht functionerende vuilnisophaaldienst terwijl er voldoende (werkloze) bewoners zijn die dit graag zouden willen doen. Ook is het raar dat er bij bestemmingsplannen vaak niks aan bewoners wordt gevraagd, terwijl dit tenslotte de eerste belanghebbenden zijn!

Daarom is het nu, meer dan ooit, tijd voor de invoering van buurtrechten. Het LSA heeft, geïnspireerd op de Localism Act uit Engeland, een pakket buurtrechten ontworpen waarmee burgerinitiatieven worden gestimuleerd. Door het (lokaal) invoeren van deze rechten krijgen gemeenschappen en groepen individuen meer bevoegdheden, passend bij de verantwoordelijkheden die ze in deze tijd ook toegeschoven krijgen. Er ontstaat een meer actieve en betrokken samenleving, met minder bureaucratie en minder onvrede.

Buurtrechten en stimuleringsmaatregelen

BUURTRECHTEN

- Het recht om uit te dagen
- Het recht op maatschappelijk vastgoed
- Het recht op buurtplanning

Wij hebben drie buurtrechten in deze informatiebladen omschreven. Deze teksten met uitleg zijn bedoeld om jou te inspireren. Ze zijn een basis om mee aan de slag te gaan, om over in gesprek te gaan met je gemeentebestuur om zo ruimte en zeggenschap te claimen.

STIMULERINGSMAATREGELEN

- Een maatschappelijke bank
- Buurtnetwerkers

We hebben deze twee stimuleringsmaatregelen verder omschreven. Het inzetten van deze middelen zien wij als taak van de rijksoverheid. We hebben deze teksten geschreven om duidelijk te maken hoe in deze economisch moeilijke tijd actieve bewoners de toegang tot financiële middelen gegeven kan worden. En hoe buurten sterker worden door krachtigere buurtnetwerken waarin de capaciteiten van de bewoners benut worden.

Het recht om uit te dagen

Het LSA pleit voor een pakket aan buurtrechten om burgers meer zeggenschap te geven over hun directe leefomgeving. Een van de rechten die in dit pakket hoort is het Recht om uit te dagen.

Wat is het recht om uit te dagen?
Het recht om uit te dagen is het recht voor organisaties, clubs en verenigingen om mee te bieden op het uitvoeren van een dienst van de lokale overheid. Het gaat om het recht om overheidstaken over te nemen. Taken waarvan burgers denken dat ze deze zelf effectiever en beter kunnen uitvoeren. Of waarvan burgers denken dat er voordelen zijn voor de buurt wanneer zij het overnemen, voordelen in de vorm van werkgelegenheid voor de buurt, een betere wijkeconomie of een beter gebruik van de openbare ruimte. Er zijn veel initiatieven te bedenken op dit gebied, bijvoorbeeld op het terrein van wijkcentra, peuterspeelzalen, groenbeheer, ouderenvervoer of het beheer en behoud van een zwembad.

In Engeland
In Groot Brittannië is het 'Right to Challenge' wettelijk vastgelegd als onderdeel van de Localism Act.

Hoe is de situatie nu?
Sinds de Rijksoverheid veel publieke diensten heeft geprivatiseerd zijn er ook commerciële organisaties op de markt gekomen die publieke diensten uitvoeren. In sommige gevallen leidt dit tot hoge prijzen, slechte service en lage efficiëntie. Op dit moment heb je als direct belanghebbende en betalende burger geen rechten om een bod te doen om zo'n slecht functionerende publieke dienst over te nemen. Je kunt wel een bod doen op de dienst, maar de gemeente is niet verplicht daarop te reageren of er zelfs maar naar te kijken.
In enkele gevallen 'gunt' een lokale overheid een vrijwilligers- of bewonersorganisatie een contract in de publieke dienstverlening. Zo is er in Leeuwarden een BewonersBedrijf dat een afvalpreventiecontract heeft waarbij bewoners (tegen betaling) verantwoordelijk zijn voor het netjes houden van de omgeving van de vuilverzamelingsplekken. Zij spreken mensen aan die zich niet aan de regels houden en ruimen fout geplaatst afval op wanneer dat nodig is.

Wie kunnen er gebruik maken van het recht om uit te dagen?
Alle groepen burgers die zichzelf hebben georganiseerd (bijvoorbeeld in een bewonersvereniging) hebben het recht om een bod te doen op een publieke dienst.

In welke situaties kun je gebruik maken van het recht?
Wanneer je als groep burgers vindt dat het voordelen heeft voor de buurt wanneer een bepaalde publieke dienst door jouw groep wordt uitgevoerd, kun je meebieden op het uitvoeren van deze dienst.

Hoe gaat het in zijn werk?
Als binnen de lokale gemeenschap een groep burgers een publieke dienst zou willen overnemen, moeten ze dit kenbaar maken aan de gemeente.
De gemeente is dan verplicht hierop te reageren. Ze zal de groep uitnodigen om een plan van aanpak te maken waarin duidelijk staat hoe en met welke middelen ze de dienst wil overnemen en hoeveel de dienst zal kosten. Hierin moet ook de aanvullende sociale waarde die de burgers kunnen leveren, duidelijk benoemd worden. Dat is de meerwaarde die het heeft wanneer burgers deze dienstverlening leveren.

Als dit plan aan een aantal basisvoorwaarden voldoet, zal de gemeente hierop reageren door de dienst openbaar aan te besteden. De aanbestedingsdocumenten zullen officieel worden gepubliceerd. Op dat moment kunnen ook andere partijen die de dienst willen uitvoeren een bod doen.
De gemeente bepaalt uiteindelijk aan welke partij het contract gegund wordt. De gunning van de opdracht kan plaatsvinden op grond van de laagst aangeboden prijs of op basis van de hoogste waarde voor de prijs van de aanbieding. Hier is de aanvullende sociale waarde die burgers kunnen leveren van groot belang.

Wat zijn de voordelen?
Het recht om uit te dagen geeft burgers meer mogelijkheden om openbare diensten uit te voeren waarvan zij denken dat ze anders en beter kunnen.
-Burgers hebben geen duur betaalde managementlagen en kunnen daarom vaak goedkoper leveren.
-Burgers kunnen beter inspelen op lokale behoeften.
-Burgers hebben directe betrokkenheid en daarmee meer hart voor de zaak.
-Burgers kunnen door publieke diensten over te nemen zorgen voor meer banen binnen hun eigen buurt en daarmee hun eigen wijkeconomie stimuleren.

Er ontstaat een meer actieve en betrokken samenleving, met minder bureaucratie en minder onvrede.

Recht om te beschikken over maatschappelijk vastgoed

Het LSA pleit voor een pakket aan buurtrechten om burgers meer zeggenschap te geven over hun directe leefomgeving. Een van de rechten die in dit pakket hoort is het Recht om te beschikken over maatschappelijk vastgoed. Dit kan gaan over het in eigendom krijgen van voor de wijk belangrijke gebouwen of het krijgen van zeggenschap hierover.

Wat is het recht om te beschikken over maatschappelijk vastgoed?
Dit recht regelt dat de gemeenschap voor de wijk belangrijke gebouwen in handen kan krijgen, ofwel in eigendom ofwel in beheer. Het zorgt ervoor dat de lokale overheid moet meewerken aan het overdragen van een gebouw met een publieke functie aan een wijkgebonden organisatie. Wanneer een wijkorganisatie, club of vereniging een door de gemeente gerund publiek gebouw, bijvoorbeeld een wijkhuis, in zelfbeheer wil overnemen, moet de gemeente daarvoor open staan. Als aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan, gaat er een stappenplan in werking om het pand in beheer of in eigendom van de burgergroep te krijgen.
Is het een pand dat eigendom is van de gemeente, dan heeft de organisatie het recht om dit pand te kopen tegen een prijs die onder de marktwaarde ligt.
Een ander onderdeel van het recht om te beschikken over maatschappelijk vastgoed is het gemeenschapsrecht om gebouwen aan te wijzen als maatschappelijk belangrijk. Als deze gebouwen vrijkomen heeft de gemeenschap de eerste rechten om er een bod op te doen.

In Engeland
In het Verenigd Koninkrijk is het recht op beschikking over maatschappelijk vastgoed vastgelegd binnen de regeling Community Asset Transfer, deze regeling geldt niet alleen voor gebouwen maar ook voor stukken land en openbare ruimte.
Daarnaast is er in Engeland een mogelijkheid om in je wijk een aantal (ook commerciële) gebouwen aan te wijzen (nomineren) die belangrijk zijn voor de wijk. Op het moment dat dit gebouw van eigenaar verandert of op de markt komt, heeft de gemeenschap het recht om mee te bieden en een plan voor het gebouw te ontwikkelen. Dit is geregeld binnen de wet Right to Bid.

Hoe is de situatie nu?
Veel maatschappelijk vastgoed is in beheer van een gemeente of woningbouwvereniging. Dit is niet altijd zo geweest. Voorheen waren wijkhuizen en verenigingsgebouwen vaak in handen van aan de wijk gebonden verenigingen of stichtingen. In de jaren '60 en '70 bloeit het clubhuiswerk door ruime subsidies enorm op en professionaliseert, net als de hele welzijnssector. Als in de jaren '80 onder invloed van grote bezuinigingen de meeste wijkhuizen opgaan in grote welzijnsinstellingen is dat definitief het einde van bewonersinvloed en dus van zelfbeheer.

Door de teruggang van de economie moeten gemeenten steeds vaker lastige keuzes maken om geld te besparen. Veel gebouwen waar de gemeenschap gebruik van kon maken, worden nu gesloten. Daarnaast zijn veel scholen en andere verenigingen en instellingen samen onder één dak gekomen in een Multifunctionele Accommodatie. Er staan veel gebouwen leeg. Leegstand is voor wijken een slechte zaak; het gebouw en de omgeving verloedert en er ontstaat een onveilige situatie.
Tegelijkertijd zijn er steeds meer ondernemende burgers die initiatieven willen starten voor de wijk, en daarvoor een gebouw nodig hebben.

Wie kunnen er gebruik maken van het recht?
Alle groepen burgers die zichzelf hebben georganiseerd (bijvoorbeeld in een bewonersvereniging) en verbonden zijn aan een wijk of buurt.

In welke situaties is er gebruik te maken van het recht?
-Als een bewonersgroep een buurt- of wijkhuis in zelfbeheer wil overnemen.
-Als een bewonersgroep gebouwen in de wijk wil aanwijzen als maatschappelijk belangrijk.

Twee voorbeelden van zelfbeheer van vastgoed in Nederland:
De dreigende sluiting van het wijkhuis en de grote bezuinigingen maakten dat de bewoners van Arnhem-West zich fel gingen inzetten voor het behoud van hun buurthuis 't Huukske. Een initiatiefgroep werd in het leven geroepen om te kijken of 't Huukske kon verzelfstandigen. Er is gewikt en gewogen en veel gerekend om te kijken of het financieel en organisatorisch mogelijk was. Onder het motto 'Ja het kan! Ja, we doen het!' is in 2011 een stichting opgericht die voortaan het buurthuis exploiteert.

In de aandachtswijk Malburgen in Arnhem staat het Bruishuis, een voormalig verzorgingstehuis dat op de nominatie stond voor sloop toen de oorspronkelijke bewoners naar een nieuwe locatie verhuisden. Maar dan verandert de eigenaar van het gebouw, woningbouwcorporatie Volkshuisvesting, van gedachten. Het pand met ruim 100 eenheden moet een bruisend centrum van de wijk worden, het liefst beheerd door actieve bewoners uit de wijk. De bewoners hebben plannen ontwikkeld en na een intensieve periode heeft de overdracht plaatsgevonden. De start van BewonersBedrijf Malburgen!

Hoe gaat het in zijn werk?
Je start met goed rondkijken in je wijk. Wat zijn belangrijke gebouwen voor de wijk? Waar komen veel wijkbewoners en -organisaties samen? Wat is een geschikte locatie in de wijk om bewoners en organisaties samen te brengen?
Informeer bij de gemeente wie de eigenaar van het gebouw is en wat de bestemming is.
Verzamel bewijs waarom het gebouw belangrijk is voor de wijk, zoek hiervoor steun bij wijkbewoners en vertel de gemeente over jullie interesse om te beschikken over het pand.
Zoek steun in je omgeving voor het maken van een plan, waarin je beschrijft wat je met het gebouw wilt gaan doen, op welke manier en hoe je dit financieel rond wilt krijgen.
Vervolgens ga je met je gemeente in overleg hoe zeggenschap over het gebouw in jullie situatie kan worden uitgewerkt en geregeld.

Wat zijn de voordelen?
Doordat je zelf kunt beschikken over een pand, heb je zelf ook meer invloed over wat er in het gebouw gebeurt. Openingstijden, gebruikers en functies van het gebouw bepaal je in onderling overleg. Je bent minder afhankelijk van subsidies en kunt op termijn eventueel geld overhouden dat je kunt gebruiken voor activiteiten die jij belangrijk vindt voor de wijk. Uiteindelijk heeft de gemeenschap meer zeggenschap over wat er in de wijk gebeurt.

Het recht op buurtplanning

Het LSA pleit voor een pakket aan buurtrechten om burgers meer zeggenschap te geven over hun directe leefomgeving. Een van de rechten die in dit pakket hoort is het Recht op buurtplanning.

Wat is het recht op buurtplanning?
Het recht op buurtplanning is het wettelijke recht voor de gemeenschap om een ontwikkelingsplan te maken voor het gebied waarin ze wonen: een Buurtplan. Deze plannen zullen deel uitmaken van de wettelijke plannen voor de gebiedsontwikkeling en dus door de gemeente worden gebruikt om beslissingen te nemen over de toekomst. Het gaat onder meer om:

-keuze waar nieuwe woningen, winkels en kantoren worden gebouwd
-hoe nieuwe gebouwen eruit moeten gaan zien
-of nieuwe gebouwen een bouwvergunning krijgen
-of een park wordt uitgebreid of niet

Een Buurtplan is een door buurtbewoners geschreven kader voor de ontwikkeling, herstel en het behoud van een gebied. Het kan een visie bevatten, doelstellingen, planning van beleid, voorstellen ter verbetering van het gebied of voor nieuwe faciliteiten. Het kan gaan over een ruim scala aan sociale, economische en ecologische kwesties (zoals wonen, werken, erfgoed en vervoer) of het kan zich richten op slechts een of twee problemen. Dit kunnen problemen zijn voor de hele buurt of alleen voor een deel van de wijk.

In Engeland
In Engeland is sinds 2011 binnen de Localism Act het recht op buurtplanning vastgelegd (right to do Neighbourhood Planning).

Hoe is de situatie nu?
Nu is het zo dat de gemeente een ontwerpbestemmingsplan vaststelt. Een bestemmingsplan bevat regels voor het gebruik van de in het plan beschreven grond en gebouwen. Dit ontwerp kan 6 weken worden ingezien. In deze periode kunnen burgers hun 'zienswijze' kenbaar maken aan de gemeenteraad. Doe je dit niet, dan kun je later geen beroep instellen. Doe je dit wel, dan heb je het recht om later een beroep in te stellen bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Daarnaast is het nu zo dat burgers wel eens gevraagd worden om gebiedsplannen of -visies te maken, dit recht is echter niet vastgelegd en met de plannen wordt lang niet altijd iets gedaan. Het recht op buurtplanning maakt Buurtplannen onderdeel van het wettelijk kader.

Wie kunnen er gebruik maken van het recht op Buurtplannen?
Burgers die in het gebied wonen waarover ze ontwikkelingsplannen willen maken kunnen zich aanmelden om een groep te vormen.

In welke situaties kun je gebruik maken van het recht?
Wanneer je het als bewoners belangrijk vindt om inspraak te hebben over wat er in je buurt wordt gebouwd en aangepast. Hoeveel kantoren mogen er nog bijkomen? Mag het oude stadhuis een hotel worden? Kan een deel van het park een parkeerplaats worden? Moeten de wegen verbeterd of veranderd worden?

Hoe gaat het in zijn werk?
Een Buurtplan zal deel uitmaken van de wettelijke plannen voor de gebiedsontwikkeling. Deze wettelijke status geeft Buurtplannen gewicht.
Een Buurtplan moet voldoen aan de Europese en nationale wetgeving en moet in overeenstemming zijn met het bestaande ruimtelijk beleid. Buurtplannen kunnen een krachtig hulpmiddel zijn bij het vormgeven en de ontwikkeling van een wijk.

Wat zijn de voordelen?
Met het recht om Buurtplannen te maken wordt burgers het recht gegeven om invloed te hebben op de besluitvorming over hun directe leefomgeving. Dat is niet meer dan logisch; zij zijn immers de direct belanghebbenden.

Maatschappelijke bank

Het LSA pleit voor een pakket aan buurtrechten en stimuleringsmaatregelen. Met de buurtrechten krijgen burgers meer zeggenschap over hun directe leefomgeving. De stimuleringsmaatregelen ondersteunen en stimuleren initiatieven. Een van deze stimuleringsmaatregelen is het opzetten van een maatschappelijke bank.

Wat is een maatschappelijke bank?
Een maatschappelijke bank kan sociale ondernemingen de mogelijkheid bieden tegen een betaalbaar tarief geld te lenen. De maatschappelijke bank vindt niet alleen financieel rendement (geld) belangrijk, ook het maatschappelijk rendement (positieve effecten in de wijk) wordt bij de kredietverlening meegewogen. Het geld van de bank komt van slapende rekeningen. Het is geld dat op rekeningen van privépersonen bij commerciële banken staat, waarvan de eigenaren niet meer te traceren zijn en waar al 15 jaar geen transacties mee heeft plaatsgevonden. Ook fondsen en subsidieverstrekkers kunnen de bank financieel aanvullen.

In Engeland
In Engeland is in 2012 Big Society Capital van start is gegaan. De financiering komt voor het grootste deel van slapende rekeningen. Dit geld is in een apart fonds gestort (Reclaim Fund LTD) waarbij de rekeninghouders die toch nog gevonden worden aanspraak op hun geld blijven houden. Omdat een groot deel niet wordt geclaimd kan dat gebruikt worden voor investeringen in sociale ondernemingen. Het is een wettelijke regeling waar alle banken aan mee moeten doen. In 2011 is op die manier 400 miljoen pond beschikbaar gekomen. Meer lezen op www.bigsocietycapital.com.

Wie zouden daar in Nederland gebruik van kunnen maken?
Sociale ondernemingen, wijkondernemingen, BewonersBedrijven: alle sociale ondernemingen die winst maken niet als hoofddoel hebben, kunnen met een goed ondernemingsplan geld lenen bij de maatschappelijke bank. Deze ondernemingen streven een bepaald maatschappelijk doel na. Bijvoorbeeld sollicitatietrainingen aanbieden, een bibliotheek openhouden met vrijwilligers of goedkope ruimte bieden aan verenigingen, kringloopwinkels en voedselbanken et cetera.

Wat is de situatie nu?
Commerciële banken kijken bij investeringen alleen naar rendement en risico's. Zelfs bestaande renderende ondernemingen kunnen moeilijk aan geld komen omdat de banken hoge garanties eisen. Sociale ondernemingen kunnen vaak pas na een tijd financiële winst behalen en hun maatschappelijk rendement is voor banken nauwelijks relevant.
Vaak is de enige mogelijkheid om aan geld te komen, geld aan te vragen bij fondsen. Het gaat dan om een schenking, niet om een lening. Daarbij hanteren goede doelen-fondsen andere criteria dan banken en zijn hun middelen beperkt.
Een maatschappelijke bank leent geld uit, dat wordt terugbetaald met een (lage) rente. Deze bank kan dus in principe voortdurend doorgaan met investeren.
Wij denken dat in Nederland een dergelijke maatschappelijke bank de groei van sociale ondernemingen enorm zou kunnen stimuleren. Het ministerie van Binnenlandse Zaken ziet ook dat er mogelijkheden liggen bij de oprichting van een maatschappelijke bank. De mogelijkheden en de inrichting van een maatschappelijke bank worden door dit ministerie nader onderzocht.

Wat zijn de voordelen van een maatschappelijke bank?

-Het lenen van geld om investeringen te doen wordt makkelijker en goedkoper voor een sociale onderneming. Hierdoor ontstaan er meer sociale ondernemingen en dat zal een positieve uitwerking hebben op de leefbaarheid, de economie en de werkgelegenheid in stadswijken.
-Maatschappelijk rendement/impact wordt zichtbaar en meetbaar.
-Het zal leiden tot betere regelgeving dan nu voor sociale/maatschappelijke ondernemingen

Wat is maatschappelijk rendement?

Definitie uit een brochure van de rijksoverheid:
Maatschappelijk rendement is de toegevoegde waarde van een project voor de hele maatschappij. Het geeft antwoord op de vraag hoe de kosten van een project zich verhouden tot de maatschappelijke baten, waarbij de baten datgene zijn waar je het, als organisatie in het sociale domein, allemaal voor doet. Bijvoorbeeld: de verbetering van het veiligheidsgevoel, de gezondheid van je inwoners, of de gezinssituatie van multiprobleemhuishoudens. Anders gezegd is de definitie van maatschappelijk rendement, de verhouding tussen de benodigde investering in geld, mensen en/of middelen (input) enerzijds en het maatschappelijk effect dat wordt bereikt (outcome) anderzijds. Deze relatie verloopt via de tastbare, telbare resultaten van de activiteiten (output), bijvoorbeeld: 20 camera's opgehangen, een sportveld aangelegd, of 300 gezinsherstelplannen opgesteld.

Buurtnetwerkers

Het LSA pleit voor een pakket aan buurtrechten en stimuleringsmaatregelen. Met de buurtrechten krijgen burgers meer zeggenschap over hun directe leefomgeving. De stimuleringsmaatregelen ondersteunen en stimuleren initiatieven. Een van deze stimuleringsmaatregelen is het opzetten van een maatschappelijke bank. Een van deze stimuleringsmaatregelen is de inzet van buurtnetwerkers.

Wat zijn buurtnetwerkers?
Buurtnetwerkers zijn professionals die geschoold zijn in het verbinden van mensen. Hun belangrijkste taak is om mensen op te zoeken, met ze te praten en uit te vinden wat ze interesseert, welke kwaliteiten, kennis en ervaring ze hebben en te vragen of ze die willen inzetten voor hun buurt samen met anderen. De buurtnetwerkers worden tijdelijk ingezet in een buurt, om ervoor te zorgen dat er een sterk netwerk in deze buurt komen. Ze komen niet zelf met een plan of project en ze hebben geen eigen agenda, ze stimuleren mensen om hun ideeën en dromen voor hun buurt te gaan uitvoeren, samen met anderen die iets vergelijkbaars willen.

In Engeland
In Engeland zijn 500 community organizers ingezet die wijken en buurten 'organiseren'. Ze zijn in dienst van bewonersorganisaties en worden betaald door de overheid. Meer lezen over de Engelse community organizers op: www.cocolaborative.org.uk.

Hoe is de situatie nu?
In Nederland zijn door de bezuinigingen veel welzijnswerkers vertrokken uit de stadswijken. Tegelijkertijd wil de overheid graag dat burgers zelf oplossingen zoeken voor maatschappelijke problemen: ze heeft een participatiemaatschappij voor ogen. Op dit moment is er ook domweg geen geld voor de vele professionals die voorheen problemen oplosten.
In veel wijken, vooral daar waar de laatste 25 jaar de wijkaanpak heeft plaatsgevonden, zijn bewoners afhankelijk van overheidsbemoeienis. Omdat een omslag naar 'zelf meer aanpakken' niet vanzelf gaat, willen we graag dat een aantal buurtnetwerkers in deze wijken worden ingezet. Om zo deze minder actieve bewoners te activeren en te verbinden met andere bewoners en organisaties in de wijk.

Wat zijn de voordelen voor bewoners?
Bewonersorganisaties kunnen zelf een buurtnetwerker in dienst nemen. Deze buurtnetwerker zal bewoners activeren om met plannen en ideeën te komen voor een beter leefbare buurt, in vele opzichten. Van jongerenactiviteiten tot seniorengym en van huiswerkbegeleiding tot kringloop- en weggeefwinkels. Er zijn zoveel initiatieven mogelijk zonder geld. Daarbij zal de buurtnetwerker ervoor zorgen dat veel meer mensen en organisaties in de buurt elkaar leren kennen. Bewoners die minder actief zijn worden bij de buurt en de samenleving betrokken. Doordat krachten en ideeën worden gebundeld, ontstaat een groot aantal maatschappelijke initiatieven en projecten en daarmee ontstaan levendige, sterke en betrokken buurten.

LSA

Landelijk Samenwerkingsverband Actieve bewoners
Oudkerkhof 13b
3512 GH Utrecht
tel. 030-2317511
mail: **info@lsabewoners.nl**
web: **www.lsabewoners.nl**

	Naam en voorletters	Adres	Postcode	Handtekening
1	Y. Peters	Hoofdstraat 8	8226 SE	
2	Colly I	Merenwaan 80	8226 JB	
3	CBY colly - RUCK	voorstraat 420	8226 DE	
4	ZUIVERLOON Ray	Voorstraat 416	8226 KE	
5	Heilbron A.	Jol 30-03	8243 HA	
6	K.v.d.meulen	VOORstaat 220	8226 HA	K.v.d.meulen
7	Mary Kiruri	Sluitenlaan 25	8226 SH	
8	Ria Boerhof	Voorstraat 577	8226 KM	
9	Marlene Heilbron	Jol 30-03 77	8243 HA	
10	W. Rooijers	VOORSTR 418	8226 KE	
11	Odin Hoogt	Kogge 05-30	8242 AS	
12	R Bondinbel	Kogge 05-20	8242 AA	
13	J martina	Voorstraat 44	8226 KE	
14	Marcus Davies	zeelaan 72	8226 AS	
15	Jules RAHIM BAKS	MOLDAU 19	8226 MV	
16	Cecilia Rahimbaks	moldau 19	8226 MV	
17	Carmen Asmus	Beukenhof 129	8212 SG	
18	Glenn Asmus	Beukenhof 129	8212 SG	
19	Agnes Plein	Botten 58-10	8232 HA	
20	Frida Blokland	kamp 1325	8256 CH	

	Naam en voorletters	Adres	Postcode	Handtekening
1	Gija Kvantsjiani	Kompenaar 27 oy	8231CN	
2	J.A.J. Van Hulten	Enkhuizerzand 42	8223ZK	
3	virgil longgreve	muidhorsand 36	8223BD	virgil longgreve
4	Dler Khamo	Bari 23	8223	
5	A. Veerhej	Florijnstr 12	8232VB	
6	C. Verkuijl	Gastmeerstr. 36	8226 HV	
7	Maximiliaan Blijd	Noordzeestr 115	8226 AN	MBlijd
8	Terese van Hensbergen	Moezelstr. 24	8226 LA	T.v.H
9	M. osman	Griend 3314	8225 SZ	
10	[illegible]	varadraad 463	8226 KD	
11	A v d Meijden	Langesloot 51	8226 SG	
12	J. & B. Beun	Hoofdamsloot 18	8226SE	
13	F. Beun - Kraayeveld	Hoofdamsloot 18	8226SE	
14	[illegible]	Houkesloot 1	8226SC	
15	[illegible]	[illegible]	8211 HD	
16	J. J. Geerman	Gondel 3211	8243CZ	J. Geerman
17	R. Wisboom	[illegible]	8226 HN	
18	E. van Dijk	Uchuwemeerstraat 20	8226 HN	E. van Dijk
19	FARAD NASAR	Uchuwemeerstraat 22	8226 HN	
20	L.A. TERWIJN	MERENLAAN 70	8226 JB	
21	R.BLOK	GOOIMEERSTRAAT 6	8226JH	
22	Bouman JA	Sooi meers 16	8226JH	
23	Boro Vujović	[illegible]	8226JZ	
24	Sylvia v/d Leur	Gooimeerstr 19	8226JL	Slm v/d Leur
25	V Nieuwkerk	Houkesloot 20	8226SE	
26	R. Boldewijn	Horst No 33-32	8225NC	
27	Jan Muyp [illegible]	Horst 20-71	8225LX	
28	R. Colly	Voorsteeaat 420	8226KC	
29	S. [illegible]	Gooimeerstr	8226JH	
30	Waverkamp	ijmeerstraat 24	8226 GS	Waverkamp
31	Sambo	Ondermeerstr 60	8226 BL	
32	Chamnon	Oostzeestraat 59	8226BG	C.P.
33	[illegible]	Zeelaan 5a	8226BN	
34	A m Veeger	Voorstraat 563	8226HL	
35	K de Uzes	Voorstraat 545	8226HL	
36	C Toepel	Zeelaan 63	8226AX	C Toepel
37	M. Vlooi veld	oostzeestraat 109	8226BH	
38	E Vlooi veld	oostzeestraat 109	8226BH	E Vlooi veld
39	C Schulte	Voorstraat 573	8226HL	
40	Gia Kvantsjiani	Kompenaar 27 oy	8231CN	
41	B. Weelandt	Hoek van Holland	8223BH	
42	[illegible]	Hoek van Holland	8223BH	
43	E. Toepel	Geldershoek 38	8223ZC	
44	F B Geerman	Gondel 3211	8243CZ	Franklin
45	S.E Geerman	Gondel 3211	8243CJ	S E Geerman
46	R ORZOC	Voorstraat 565	8226HL	R ORZOC
47	[illegible]	Blauwe slinge 20	8224XP	
48	F. [illegible]	Blauwe slinge 20	8224XP	
49	F. [illegible]	Hoek van Holland	8223BH	

Het Experiment BewonersBedrijven is gestart met een aantal basisprincipes. Deze zijn afgeleid van de principes van de Engelse Development Trusts en Community Enterprises en vertaald naar de Nederlandse situatie. Het project is een experiment en dat betekent dat we de principes gaandeweg en met de ervaringen die we opdoen verder uitwerken. Eerst naar handvatten om de contouren van een BewonersBedrijf weer te geven en nu de eerste BewonersBedrijven opgericht zijn omschrijven we ook de de eerste aanzet tot een breed inzetbare organisatiestructuur.

Basisprincipes: Het BewonersBedrijf:

- Werkt aan economische, fysieke en sociale ontwikkeling van een gebied waarin bewoners zichzelf herkennen
- Is onafhankelijk, zelfvoorzienend en winst vloeit terug naar de wijk en komt niet bij private personen terecht
- Is geïnitieerd door (komt voort uit) bewoners, is in bezit van bewoners en wordt bestuurd door bewoners
- Is gericht op samenwerking met bewonersverenigingen, lokale overheid, instellingen en bedrijven

Organisatiestructuur

BewonersBedrijven richten hun organisatie in grote lijnen in volgens het model dat hieronder staat afgebeeld. Afgeleid van de principes en verder uitgewerkt in de handvatten geeft dit model duidelijk eigenaarschap aan de bewoners aan de hand van het bestuur en het certificaathoudersplatform. Partners en mogelijk ook experts hebben een betrokken, maar adviserende rol in de raad van advies.

Handvatten: Het BewonersBedrijf:

Heeft draagvlak in de buurt:

- Nodigt nieuwe bewoners uit deel te nemen aan het BewonersBedrijf
- Is altijd bezig bewoners erbij te betrekken
- Maakt draagvlak inzichtelijk en concreet

Geeft zeggenschap aan bewoners:

- Legt de strategische besluitvorming in handen van bewoners
- Geeft bewoners de meerderheid in het bestuur
- Biedt partners een functie in een Raad van Advies

Is een effectieve organisatie:

- Legt de dagelijkse besluitvorming in handen van een zakelijk leider
- Werkt als gelijkwaardige partner samen met andere belanghebbenden
- Koppelt maatschappelijke doelen aan verdienmodellen

Is financieel onafhankelijk:

- Maakt winst om te sparen voor grote investeringen
- Zet de winst altijd in voor zijn maatschappelijke doelstelling
- Is niet uit op persoonlijk gewin, maar kan kosten besparen voor bewoners

Beschermt zijn gemeenschapswaarde:

- Kan zijn maatschappelijke doelstelling nooit vervangen door een commercieel doel
- Kan bij beëindiging een positief saldo niet voor persoonlijke of commerciële doeleinden gebruiken
- Legt in een maatschappelijk verslag verantwoording af over draagvlak, financiën en organisatie